

Uchwała nr 2862
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku
z dnia 24 marca 2021 r.

w sprawie wprowadzenia zmian
w obowiązującym od roku akademickiego 2019/2020
programie studiów dla kierunku europeistyka
na poziomie studiów pierwszego stopnia,
o profilu praktycznym

Na podstawie § 33 ust. 1 pkt 12 Statutu Uniwersytetu w Białymstoku Senat Uniwersytetu w Białymstoku uchwała, co następuje:

§ 1

Senat Uniwersytetu w Białymstoku wprowadza zmiany w obowiązującym od roku akademickiego 2019/2020 programie studiów dla kierunku *europeistyka*, na poziomie studiów pierwszego stopnia, o profilu praktycznym w zakresie symboli efektów uczenia się na kierunku europeistyka, studia pierwszego stopnia:

Moduły/Grupy zajęć	Dotychczasowe symbole efektów uczenia się zgodnie z Uchwałą nr 2347 Senatu Uniwersytetu w Białymstoku z dnia 27 lutego 2019 r.	Otrzymują brzmienie
Historia społeczna Europy	K_W02, K_W07, K_U04, K_U06, K_U10, K_K01, K_K06	KP6_WG2, KP6_WG7, KP6_UW4, KP6_UW6, KP6_UK1, KP6_UU1, KP6_KK1
Prawo własności intelektualnej	K_W11, K_U01, K_K01, K_K06,	KP6_WK2, KP6_UW1, KP6_UU1, KP6_KK1
Usytuowanie, rola i miejsce nowych państw UE w Europie	K_W01, K_W04, K_U04, K_U05, K_K02, K_K05	KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_UW4, KP6_UW5, KP6_UO1, KP6_KO1
Ekonomia	K_W02, K_W10, K_W12, K_U02, K_U05, K_U10, K_K07	KP6_WG2, KP6_WG9, KP6_WK3, KP6_UW2, KP6_UW5, KP6_UK1, KP6_KO2

Fachowa terminologia w języku litewskim	K_W02, K_U11, K_U12, K_K01, K_K05	KP6_WG2, KP6_UK2, KP6_UK3, KP6_UU1, KP6_KO1
Język angielski	K_W02, K_U11, K_U12, K_K01, K_K02, K_K06	KP6_WG2, KP6_UK2, KP6_UK3, KP6_UO1, KP6_UU1, KP6_KK1
Wychowanie fizyczne	K_K01, K_K02, K_K06	KP6_UO1, KP6_UU1, KP6_KK1
Technologie informacyjne	K_U11, K_K01, K_K03, K_K06	KP6_UK2, KP6_UO2, KP6_UU1, KP6_KK1
Mniejszości narodowe i etniczne w Europie	K_W01, K_W07, K_W09, K_U05, K_U07, K_K02, K_K06	KP6_WG1, KP6_WG7, KP6_WG8, KP6_UW5, KP6_UW7, KP6_UO1, KP6_KK1
Repetytorium z języka polskiego	K_W02, K_U11, K_U12, K_K01, K_K05	KP6_WG2, KP6_UK2, KP6_UK3, KP6_UU1, KP6_KO1
Instytucje Unii Europejskiej	K_W03, K_W04, K_U01, K_U04, K_U06	KP6_WG3, KP6_WG4, KP6_UW1, KP6_UW4, KP6_KK1
Integracja europejska	K_W04, K_W08, K_U03, K_U08, K_K02, K_K04	KP6_WG4, KP6_WK1, KP6_UW3, KP6_UW8, KP6_UO1, KP6_KR1
UE i jej wschodni sąsiedzi	K_W01, K_W04, K_W06, K_U01, K_U05, K_U06, K_U10, K_K03, K_K05	KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_WG6, KP6_UW1, KP6_UW5, KP6_UW6, KP6_UK1, KP6_UO2, KP6_KO1
Doktryny polityczno-prawne	K_W02, K_W06, K_W09, K_U01, K_U10, K_K01, K_K06	KP6_WG2, KP6_WG6, KP6_WG8, KP6_UW1, KP6_UK1, KP6_UU1, KP6_KK1
Prawo międzynarodowe publiczne	K_W03, K_W05, K_W09, K_U03, K_U07, K_U10, K_K02	KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_WG8, KP6_UW3, KP6_UW7, KP6_UK1, KP6_UO1
Finanse i budżet UE	K_W03, K_W10, K_U02, K_U03, K_K06	KP6_WG3, KP6_WG9, KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_KK1

Polityka spójności UE	K_W06, K_W08, K_W10, K_U02, K_U04, K_K03, K_K05	KP6_WG6, KP6_WG9, KP6_WK1, KP6_UW2, KP6_UW4, KP6_UO2, KP6_KO1
Prawo Unii Europejskiej	K_W03, K_W05, K_U03, K_U09, K_U11, K_K02, K_K06	KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_UW3, KP6_UW9, KP6_UK2, KP6_UO1, KP6_KK1
Systemy polityczne państw europejskich	K_W06, K_W07, K_U04, K_U08, K_K03, K_K05	KP6_WG6, KP6_WG7, KP6_UW4, KP6_UW8, KP6_UO2, KP6_KO1
Przygotowanie i zarządzanie projektami europejskimi	K_W04, K_W05, K_W10, K_U01, K_U11, K_K02, K_K05	KP6_WG4, KP6_WG5, KP6_WG9, KP6_UW1, KP6_UK2, KP6_UO1, KP6_KO1
Ochrona praw człowieka w Radzie Europy i Unii Europejskiej	K_W03, K_W05, K_W09, K_U05, K_U11, K_K02, K_K03, K_K06	KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_WG8, KP6_UW5, KP6_UK2, KP6_UO1, KP6_UO2, KP6_KK1
Proseminarium	K_W01, K_W10, K_U03, K_U11, K_K04, K_K06	KP6_WG1, KP6_WG9, KP6_UW3, KP6_UK2, KP6_KK1, KP6_KR1
Polityka społeczna w Europie	K_W07, K_W09, K_U06, K_U10, K_K03, K_K05	KP6_WG7, KP6_WG8, KP6_UW6, KP6_UK1, KP6_UO2, KP6_KO1
Przedmioty do wyboru 1	K_W03, K_W05, K_U05, K_K01, K_K06	KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_UW5, KP6_UU1, KP6_KK1
Przedmioty do wyboru 2	K_W02, K_W03, K_U01, K_U04, K_K03, K_K05	KP6_WG2, KP6_WG3, KP6_UW1, KP6_UW4, KP6_UO2, KP6_KO1
Przedmioty do wyboru 3	K_W05, K_W12, K_U01, K_U09, K_K06, K_K07	KP6_WG5, KP6_WK3, KP6_UW1, KP6_UW9, KP6_KK1, KP6_KO2
Przedmioty do wyboru 4	K_U02, K_U04, K_K05, K_K07	KP6_UW2, KP6_UW4, KP6_KO1, KP6_KO2
Przedmioty do wyboru 5	K_W04, K_W08, K_U02, K_U03, K_K02	KP6_WG4, KP6_WK1, KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_UO1

Przedmioty do wyboru 6	K_W05, K_W13, K_U03, K_U09, K_K04, K_K07	KP6_WG5, KP6_WG10, KP6_UW3, KP6_UW9, KP6_KO2, KP6_KR1
Przedmioty do wyboru 7	K_W03, K_U01, K_U05, K_K02, K_K03	KP6_WG3, KP6_UW1, KP6_UW5, KP6_UO1, KP6_UO2
Seminarium	K_W01, K_W10, K_U03, K_U11, K_K03, K_K06	KP6_WG1, KP6_WG9, KP6_UW3, KP6_UK2, KP6_UO2, KP6_KK1
Praktyki zawodowe	K_W01, K_W02, K_U01, K_U03, K_K01, K_K02	KP6_WG1, KP6_WG2, KP6_UW1, KP6_UW3, KP6_UO1, KP6_UU1

§ 2

1. Zmiany w programie studiów dla kierunku *europaistyka*, studia pierwszego stopnia o profilu praktycznym dotyczą cykli kształcenia rozpoczętych od roku akademickiego 2019/2020.
2. Tekst jednolity programu studiów dla kierunku *europaistyka*, studia pierwszego stopnia, o profilu praktycznym stopnia stanowi Załącznik do niniejszej Uchwały.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

***Przewodniczący
Senatu Uniwersytetu w Białymstoku***

Prof. dr hab. Robert W. Ciborowski

PROGRAM STUDIÓW

Kierunek studiów: europeistyka

obowiązuje od roku akademickiego: 2019/2020
(ze zmianami od roku akademickiego 2021/2022)

Część I. Informacje ogólne.

1. Nazwa jednostki prowadzącej kształcenie: **Filia Uniwersytetu w Białymstoku w Wilnie Wydział Ekonomiczno-Informatyczny**
2. Poziom kształcenia: **studia pierwszego stopnia**
3. Profil kształcenia: **praktyczny**
4. Liczba semestrów: **6**
5. Łączna liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: **187**
6. Łączna liczba godzin zajęć konieczna do ukończenia studiów: **1695**
7. Zaopiniowano na radzie wydziału w dniu: **15.03.2021 r.** (zmiany od roku akademickiego 2021/2022)
8. Wskazanie dyscypliny wiodącej, w której będzie uzyskiwana ponad połowa efektów uczenia się oraz procentowy udział poszczególnych dyscyplin, w ramach których będą uzyskiwane efekty uczenia się określone w programie studiów:

Nazwa dyscypliny wiodącej	Procentowy udział dyscypliny wiodącej
nauki prawne	58,82%
Nazwy poszczególnych dyscyplin	Procentowy udział poszczególnych dyscyplin
nauki o polityce i administracji	13,37%
ekonomia i finanse	10,16%
językoznawstwo	8,56%
nauki o zarządzaniu i jakości	4,28%
historia	3,74%
informatyka	1,07%
Razem:	100 %

Część II. Efekty uczenia się.

Symbol opisu charakterystyk drugiego stopnia PRK	Symbol efektu uczenia się	Opis efektu uczenia się
Wiedza, absolwent zna i rozumie:		
P6S_WG	KP6_WG1	podstawową wiedzę interdyscyplinarną z zakresu europeistyki i jej miejsca w systemie nauk i relacjach względem innych nauk
	KP6_WG2	podstawowe założenia i terminologię właściwą naukom prawnym, politycznym, ekonomicznym oraz w sferze nauk o kulturze, dysponuje wiedzą w zakresie ich wzajemnych relacji oraz właściwych im więzi społecznych
	KP6_WG3	typowe struktury i instytucje Unii Europejskiej, Rady Europy oraz innych organizacji międzynarodowych jak również organy

		administracji rządowej i samorządowej zajmujące się różnymi formami współpracy w Europie, w szczególności o ich istotne elementy oraz procesy dokonujące się w tym zakresie; zna wybrane struktury i instytucje w tej materii oraz o ich historyczną ewolucję i ma poglądy na ten temat
	KP6_WG4	przyczyny i rozwój integracji europejskiej, jej mechanizmy, znaczenie i efekty oraz wpływ na rozwój instytucji i struktur prawnych, ekonomicznych, politycznych i kulturowych
	KP6_WG5	w podstawowym zakresie system prawa międzynarodowego publicznego i prawa Unii Europejskiej, ich źródła, wybrane instytucje i mechanizmy w tym ma wiedzę dotyczącą sposobów tworzenia prawa międzynarodowego i unijnego oraz ich wpływu na sytuację państw i jednostek; ma wiedzę w zakresie relacji między prawem międzynarodowym publicznym, prawem UE i prawem krajowym; zna wiodące poglądy w tej materii
	KP6_WG6	ma podstawową wiedzę w zakresie nauki o polityce a także nauki o państwie, zna zasady leżące u podstaw typowych systemów politycznych współczesnych państw; zna podstawowe zasady, instytucje i mechanizmy ustrojowe państw europejskich, procesy ich rozwoju oraz aktualne poglądy w tej materii
	KP6_WG7	zna współczesne stosunki społeczne, kulturowe, wyznaniowe i etniczne, zna ich prawno-polityczne oraz cywilizacyjne podłoże i uwarunkowania
	KP6_WG8	ma wiedzę w zakresie statusu jednostki we współczesnym świecie, zna jej prawa oraz rolę jako twórcy systemów prawnych, ekonomicznych czy politycznych
	KP6_WG9	metody pozyskiwania danych ekonomicznych, zna metody i narzędzia analizy i interpretacji tekstów prawnych ze szczególnym uwzględnieniem wybranych instytucji oraz organizacji społecznych lub gospodarczych
	KP6_WG10	w podstawowym zakresie problematykę zatrudnienia pracowników w świetle europejskiego oraz krajowego prawa pracy, zna prawa i obowiązki stron stosunku pracy
P6S_WK	KP6_WK1	podstawowe pojęcia, wybrane instytucje i mechanizmy właściwe ekonomii oraz europejskiej integracji gospodarczej, zna procesy ich rozwoju i postrzega je w kontekście prawnym i politycznym
	KP6_WK2	podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego
	KP6_WK3	ogólne zasady tworzenia i prowadzenia indywidualnej przedsiębiorczości zakorzenione w znajomości odpowiednich reguł prawnych i ekonomicznych
Umiejętności, absolwent potrafi:		
P6S_UW	KP6_UW1	w sposób prawidłowy zastosować zdobytą wiedzę w zakresie podstaw prawa do rozwiązywania problemów natury praktycznej, również w wymiarze działalności zawodowej
	KP6_UW2	w sposób prawidłowy aplikować zdobytą wiedzę w zakresie podstaw ekonomii do rozwiązywania problemów praktycznych, również w wymiarze działalności zawodowej
	KP6_UW3	efektywnie pozyskiwać informacje z zakresu prawa oraz dane ekonomiczne, interpretować je i wykorzystać do analizy wybranych zjawisk i procesów natury prawnej, politycznej, ekonomicznej oraz kulturowej, w tym z wykorzystaniem technologii informacyjnych
	KP6_UW4	prawidłowo ocenić przebieg wybranych procesów politycznych i gospodarczych, rozumie ich istotę i dostrzega ich przyczyny, efekty i znaczenie oraz wewnętrzne i zewnętrzne uwarunkowania
	KP6_UW5	w oparciu o zdobytą wiedzę identyfikować potencjalne możliwości rozwiązywania problemów natury prawnej, ekonomicznej, politycznej czy kulturowej i proponować sposoby ich rozwiązania
	KP6_UW6	prognozować praktyczne skutki konkretnych procesów prawnych, politycznych, ekonomicznych i zjawisk społecznych

	KP6_UW7	samodzielnie formułować oceny i wnioski odnośnie wybranych zjawisk kulturowych, potrafi je właściwie interpretować oraz dostrzega ich powiązania ze sferą prawa, polityki i gospodarki
	KP6_UW8	rozumie i potrafi właściwie interpretować aktualne zjawiska społeczne w wymiarze międzynarodowym i krajowym
	KP6_UW9	wykorzystać zdobytą wiedzę do skutecznego przeprowadzenia podstawowych czynności jednostki związanych z funkcjonowaniem rynku wewnętrznego UE (podejmowanie zatrudnienia, prowadzenie działalności gospodarczej)
P6S_UK	KP6_UK1	w ramach zdobytej wiedzy, analizować, komentować i interpretować konkretne procesy i specyficzne zjawiska społeczne dla danego kierunku studiów osadzając je w kontekście prawnym, politycznym, ekonomicznym czy kulturowym; potrafi prognozować ich dalszy rozwój
	KP6_UK2	przygotować typowe prace pisemne oraz wystąpienia ustne dotyczące zagadnień związanych z europeistyką, z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych a także różnych źródeł
	KP6_UK3	ma umiejętności językowe w zakresie dziedzin nauki i dyscyplin naukowych, właściwych dla europeistyki, zgodne z wymaganiami określonymi dla poziomu B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego
P6S_UO	KP6_UO1	współdziałać i pracować w grupie, przyjmując w niej różne role
	KP6_UO2	odpowiednio określić priorytety służące realizacji określonego przez siebie lub innych zadania
P6S_UU	KP6_UU1	rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie
Kompetencje społeczne, absolwent jest gotów do:		
P6S_KK	KP6_KK1	uzupełniania i doskonalenia nabytej wiedzy i umiejętności
P6S_KO	KP6_KO1	uczestniczenia w przygotowaniu projektów społecznych (politycznych, gospodarczych, obywatelskich) uwzględniając aspekty prawne, ekonomiczne i polityczne
	KP6_KO2	myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy
P6S_KR	KP6_KR1	prawidłowego identyfikowania i rozstrzygania dylematów związanych z wykonywaniem zawodu

Część III. Opis procesu prowadzącego do uzyskania efektów uczenia się.

Treści programowe zajęć lub grup zajęć.

Grupa Zajęć_ 1 Historia społeczna Europy:

Symbolce efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_WG7, KP6_UW4, KP6_UW6, KP6_UK1, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Kontynent Europejski – granice i cechy szczególne. Kształtowanie się społeczeństw stanowych i reprezentacji stanowej. Chrystianizacja Europy i kryzys chrześcijaństwa. Wojny religijne i ich konsekwencje. Myśl polityczna odrodzenia w Europie. Specyfika ustroju absolutnego. Rewolucja angielska, skutki społeczne, gospodarcze i polityczne. Rewolucja francuska i jej wpływ na dzieje kontynentu. Polska czasów Stanisławowskich. Konstytucja 3 Maja 1791. Liberalizm, konserwatyzm, socjalizm. Przebieg i konsekwencje Wiosny Ludów w Europie. Wzrost znaczenia kwestii robotniczej - nauka społeczna kościoła katolickiego. Zmiany w układzie sił po I wojnie światowej. Demoliberalizm a nowe zjawiska społeczno-polityczne: autorytaryzm, faszyzm, komunizm. Odbudowa państwowości polskiej i litewskiej. Dyktatury w Europie w okresie międzywojennym. II wojna światowa. Podział Europy. Polskie państwo podziemne. Bałtycki model oporu antynazistowskiego. Stalinizm w ZSRR i państwach bloku sowieckiego. Próby oporu społecznego w państwach komunistycznych w Europie. Dzieje

polityczne Europy Zachodniej po II wojnie światowej. Jesień Ludów 1989 r. i jej konsekwencje. Rozpad ZSRR i bloku radzieckiego. Procesy integracyjne w Europie. Skutki Brexitu.

Grupa Zajęć_2 Prawo własności intelektualnej

Symbole efektów uczenia się: KP6_WK2, KP6_UW1, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Utwór jako przedmiot prawa autorskiego. Powstanie ochrony i podmiot praw autorskich. Rodzaje utworów. Autorskie prawa majątkowe. Autorskie prawa osobiste. Plagiat. Dozwolony użytek osobisty i publiczny. Prawa pokrewne. Ochrona wizerunku. Prawo znaków towarowych. Prawo patentowe. Prawo wzorów użytkowych. Prawo wzorów przemysłowych. Oznaczenia geograficzne.

Grupa Zajęć_3 Usytuowanie, rola i miejsce nowych państw UE w Europie

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_UW4, KP6_UW5, KP6_UO1, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Nowe państwa UE - definicja, usytuowanie, charakterystyka. Tożsamość narodowa i europejska. Historyczne doświadczenia NP UE i ich wpływ na obecną politykę. NP UE na osi podziałów Wschód – Zachód. NP UE na progu XXI w. - główne problemy i zagrożenia. Potencjał i rola NP UE w Europie. Amerykańska „grand strategy” a środkowoeuropejska „crashzona”. Polityki obronne i bezpieczeństwa NP UE, siły zbrojne NP UE. NP UE - współpraca i rywalizacja. Uwarunkowania, cele i perspektywy współpracy subregionalnej NP UE. „Nowa” vs stara „UE” - współpraca i rywalizacja. Relacje NP UE z Rosją. Relacje NP UE z państwami poradzieckimi. Relacje NP UE z państwami Bliskiego Wschodu Perspektywy NP UE w XXI w.

Wprowadzenie do problematyki, wyjaśnienie najistotniejszych pojęć, omówienie literatury Zdefiniowanie pojęcia „nowe państwa UE”. Np UE w wymiarze historycznym (odzyskanie niepodległości, stosunki z sąsiadami). Np w Europie 1945-1989 (dwubiegunowy układ sił, zmiana ustroju politycznego). „Zimna wojna” w Europie. Upadek komunizmu w Europie i w ZSRR - konsekwencje znaczenie dla Europy. Struktura polityczna Europy po 1989 r. i miejsce NP UE. Europa środkowa i wschodnia na drodze do UE. Ewolucja bezpieczeństwa NP UE po 1989 r. (NATO). Członkostwo państw Europy środkowo-wschodniej w organizacjach międzynarodowych. NP UE - podobieństwa i różnice ustrojowe

Grupa Zajęć_4 Ekonomia

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_WG9, KP6_WK3, KP6_UW2, KP6_UW5, KP6_UK1, KP6_KO2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Wprowadzenie do ekonomii. Narzędzia analizy ekonomicznej. Gospodarka rynkowa, jej istota i elementy składowe. Teoria zachowań konsumenckich . Teoria podaży. Struktury rynku a decyzje producenta. Charakterystyka rynków czynników produkcji. Informacja jako nowy czynnik produkcji. Rachunek Produktu Narodowego. Wydatki a wielkość produkcji w gospodarce. Rynek pieniądza. Rynek pracy. Inflacja. Gospodarka otwarta. Wzrost gospodarczy

Grupa Zajęć_5 Fachowa terminologia w języku litewskim

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_UK2, KP6_UK3, KP6_UU1, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Przyczyny i skutki globalizacji. Różnorodność językowa w Unii Europejskiej. Europejski Dzień Języków. Języki oraz biznes są nierozłączni. Komunikacja w środowisku wielokulturowym. Język litewski w Unii Europejskiej. Pielęgnowanie europejskiej różnorodności kulturowej i językowej. Tożsamość narodowa. Podstawy etyki. Litwa w procesie integracji europejskiej. Źródła prawa Unii Europejskiej. Prawo i Litwa. Terminologia i inne słownictwo fachowe. Instytucje Unii Europejskiej. Terminologia i inne słownictwo fachowe. Polityka Unii Europejskiej. Terminologia i inne słownictwo fachowe. Problemy Europy i jej przyszłość. Wystąpienie publiczne (prezentacja). Komunikacja społeczna. Dialog, monolog. Dyskusja, polemika, dysputa. Przygotowanie się do publicznego wystąpienia.

Grupa Zajęć_ 6 Język angielski

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_UK2, KP6_UK3, KP6_UO1, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Tematyka: Komunikacja. Kariera. Negocjacje i osiągnięcie porozumienia. Różnice kulturowe. Rozmowy telefoniczne. Bieżące wydarzenia polityczne, gospodarcze i społeczne w kraju i na świecie. Globalizacja – przyczyny i skutki; Tożsamość narodowa i poczucie bycia Europejczykiem; Dziedzictwo kulturowe społeczeństw europejskich; Problemy Europy i jej przyszłość. Prawo i postępowanie administracyjne. Prawo Unii Europejskiej. Życie w społeczeństwie. Ochrona praw człowieka. Finanse i bankowość. Priorytety. Przewidywanie, planowanie czasu. Globalizacja: zalety i wady. Idee promowane przez firmy i organizacje. Państwa europejskie. Różnice kulturowe. Rozwijanie umiejętności słuchania, mówienia i czytania przydatnych w pracy zawodowej.

Język: czasy teraźniejsze: present simple, present continuous, present perfect, present perfect continuous, czasy przeszłe: past simple, past continuous, past perfect, czasy przyszłe, rzeczowniki policzalne i niepoliczalne, liczebniki, stopniowanie przymiotników, czasowniki modalne, idiomy i czasowniki frazalne, strona bierna, przyimki, tryby warunkowe, spójniki.

Pisanie: e-mail, CV, list motywacyjny, skróty, list z żądaniem zapłaty, pisanie emaila podsumowującego argumenty za i przeciw, e-mail do wszystkich pracowników, notatka służbowa, agenda spotkania, opisywanie wykresów, opis, recenzja.

Grupa Zajęć_ 7 Wychowanie fizyczne

Symbole efektów uczenia się: KP6_UO1, KP6_UU1, KP6_KK1

Grupa Zajęć_ 8 Technologie informacyjne

Symbole efektów uczenia się: KP6_UK2, KP6_UO2, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Elementy systemu operacyjnego. Procesor tekstu: Interfejs programu Word 2007. Podstawowe metody formatowania tekstu. Formatowanie długiego dokumentu (sekcje, spis treści, odnośniki, cytaty). Tabele. Grafika (WordArt, SmartArt, wykresy). Korespondencja seryjna. Tworzenie stron WWW, tworzenie formularzy, dodawanie komentarzy.

Arkusz kalkulacyjny: obliczenia, formatowania, korzystanie z funkcji, wykresy, formatowanie warunkowe, niestandardowe formaty liczb, konsolidacja.

Tworzenie i zapisywanie prezentacji multimedialnej. Modyfikowanie i drukowanie prezentacji. Bazy danych: MS Access. Tworzenie stron internetowych. Przeglądarki stron internetowych, wyszukiwarki, katalogi, portale. Nawigacja stron i wyszukiwanie informacji.

Grupa Zajęć_9 Mniejszości narodowe i etniczne w Europie

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG7, KP6_WG8, KP6_UW5, KP6_UW7, KP6_UO1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Definicja narodu, państwa narodowego i mniejszości narodowej. Mniejszość etniczna. Europejskie mniejszości. Modele relacji większości państwowej i mniejszości. Mały traktat Wersalski a kraje europejskie. Mniejszości narodowe w polskiej myśli politycznej u schyłku XIX i na początku XX wieku. Polityka mniejszościowa II RP. Wileński model polsko-żydowskiego współistnienia w okresie międzywojennym jako przykład dążenia do społeczeństwa obywatelskiego. Mniejszości narodowe w latach II wojny światowej. PRL wobec mniejszości narodowych i etnicznych. Polska i inne kraje obozu socjalistycznego w okresie transformacji a problem mniejszości narodowych. Bałkany a problem mniejszości narodowych. Nacjonalizm w Europie. Ochrona międzynarodowa mniejszości narodowych i etnicznych w Europie w latach 90. XX wieku. Mniejszość polska i inne mniejszości narodowe w Europie. Mniejszości narodowe (nowe i stare) i etniczne w Europie a globalna społeczność obywatelska.

Grupa Zajęć_10 Repetytorium z języka polskiego

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_UK2, KP6_UK3, KP6_UU1, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Rodzaj męskoosobowy i niemęskoosobowy. Nazwy własne: odmiana imion, nazwisk, nazw geograficznych, tworzenie nazw mieszkańców regionów geograficznych. Poprawność w zakresie składni zgody. Wyrazy pomocnicze w zdaniu: używanie przyimków i wyrażeń przyimkowych, spójników. Zasady używania imiesłowowego równoważnika zdania. Składnia liczebników. Zapożyczenia składniowe i leksykalne. Utrwalanie słownictwa ogólnego oraz poszerzanie słownictwa specjalistycznego z zakresu studiów europejskich. Typowe zwroty i wyrażenia stosowane w pracach naukowych. Ćwiczenia w redagowaniu i streszczaniu tekstu. Tworzenie tekstów użytkowych. Prezentacja wybranego zagadnienia z zakresu studiów europejskich.

Grupa Zajęć_11 Instytucje Unii Europejskiej

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG4, KP6_UW1, KP6_UW4, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Unia Europejska jako specyficzna organizacja międzynarodowa. Instytucje UE (geneza, charakter prawny, kompetencje, sposób podejmowania decyzji): Rada Europejska, Rada, Parlament Europejski, Komisja Europejska, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Trybunał Obrachunkowy, Europejski Bank Centralny. Relacje międzyinstytucjonalne w UE: równowaga instytucjonalna, zasada lojalnej współpracy, porozumienia międzyinstytucjonalne.

Grupa Zajęć_12 Integracja europejska

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG4, KP6_WK1, KP6_UW3, KP6_UW8, KP6_UO1, KP6_KR1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Pojęcie i formy integracji. Procesy integracyjne w Europie – rys historyczny. Integracja w ramach Unii Europejskiej: Wspólnoty Europejskie, ustanowienie Unii Europejskiej i jej konstrukcja, reforma Unii Europejskiej, założenia Traktatu z Lizbony. Europejski Obszar Gospodarczy. Integracja w ramach Rady Europy. Organizacja Bezpieczeństwa i Współpracy w Europie. Integracja państw Europy Środkowo-Wschodniej: Grupa Wyszehradzka, Wspólnota Niepodległych Państw, w kierunku Unii Euroazjatyckiej.

Istota i formy integracji. Ekonomiczne skutki poszczególnych form integracji według klasyfikacji Bela Ballassy: Strefa wolnego handlu: teoretyczne założenia strefy wolnego handlu (wydajność jako argument na rzecz wolnego handlu),

Unia celna: teoretyczne podstawy utworzenia unii celnej (cło optymalne), skutki utworzenia unii celnej (efekt kreacji i efekt przesunięcia handlu, zmiana terms of trade, długookresowe skutki integracji)

Wspólny rynek: swobodny przepływ czynników wytwórczych i jego skutki ekonomiczne

Unia gospodarcza i walutowa: efekty makroekonomiczne, wpływ na politykę pieniężną i budżetową.

Unia celna jako podstawowy etap integracji regionalnej: Analiza realizacji unii celnej we Wspólnocie Europejskiej, Wpływ unii celnej na handel wewnątrzspółnotowy między krajami członkowskimi, Wpływ unii celnej na handel z krajami trzecimi

Wspólny rynek: Efekty integracji rynków czynników produkcji, Swobodny przepływ pracowników – efekty, makroekonomiczne, wpływ migracji pracowniczych na rynki pracy krajów członkowskich, Swobodny przepływ towarów a handel wewnątrzspółnotowy, Swobodny przepływ kapitału a bezpośrednio inwestycje zagraniczne.

Unia Gospodarczo –Walutowa: Geneza wspólnotowej waluty euro, Integracja walutowa do 1979r., Proces wprowadzania euro w krajach, członkowskich Unii Europejskiej.

Grupa Zajęć_13 UE i jej wschodni sąsiedzi

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG4, KP6_WG6, KP6_UW1, KP6_UW5, KP6_UW6, KP6_UK1, KP6_UO2, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Wschodni sąsiedzi UE - geografia, charakterystyka. Wymiar Wschodni polityki Unii Europejskiej. Wschodnia polityka UE a historyczne doświadczenia państw członkowskich. Relacje polityczne z UE. Relacje gospodarcze z UE. UE wobec przemian politycznych i problemu praw człowieka na Wschodzie. Unia Euroazjatycka a UE. UE wobec zagrożeń płynących ze Wschodu. Konflikty w Czeczenii, Gruzji i na Ukrainie a UE. Relacje UE - Federacja Rosyjska. Relacje UE - Ukraina, Białoruś, Mołdawia. Relacje UE z państwami Zakaukazia. Relacje UE z Turcją. Relacje UE z Izraelem i Autonomią Palestyńską. UE wobec konfliktów na Bliskim Wschodzie. Wprowadzenie do problematyki, wyjaśnienie pojęć, omówienie literatury. Polityka wschodnia UE. Stosunki UE z Rosją. Stosunki UE z państwami o. postradzieckiego. Stosunki UE z państwami Bliskiego Wschodu

Grupa Zajęć_14 Doktryny polityczno-prawne

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_WG6, KP6_WG8, KP6_UW1, KP6_UK1, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Koncepcje państwa i prawa u wybranych myślicieli starożytności. Powstanie państwa wg sofistów; Platon – klasyfikacja ustrojów, państwo idealne.

Arystoteles – koncepcja człowieka, powstanie państwa, klasyfikacja ustrojów państwowych. Myśl polityczna św. Augustyna.

Państwo, prawo, moralność – wzajemne relacje na przykładzie poglądów wybranych myślicieli średniowiecza i odrodzenia. Społeczeństwo, prawo i państwo w poglądach św. Tomasza z Akwinu Polityka, moralność oraz najlepszy ustrój w poglądach Machiavellego.

Grocjusz (teoria prawa natury). Umowa społeczna (Spinoza, Hobbes, Locke).

Myśl polityczna i prawna Oświecenia. Monteskiusz – podział władz, pojęcie wolności politycznej. Rousseau – geneza państwa, umowa społeczna, suwerenność ludu.

Rodzaje liberalizm.

Socjalizm: utopijny – Saint-Simon, Owen, Fourier, Weitling; Marksizm

Totalitaryzm: faszyzm, narodowy socjalizm, komunizm (stalinizm).

Teorie prawa XIX i XX wieku.

Teologiczne koncepcje powstawania państwa (Św. Augustyn, Św. Tomasz z Akwinu)

Koncepcje umowy społecznej (Hobbes., Locke, Spinoza, Rousseau)

Teoria prawa natury Grocjusza. Utopia T. Moore'a. Prawo a moralność w ujęciu Kanta

Grupa Zajęć_ 15 Prawo międzynarodowe publiczne

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_WG8, KP6_UW3, KP6_UW7, KP6_UK1, KP6_UO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

I Wprowadzenie do przedmiotu.

Pojęcie i przedmiot prawa międzynarodowego, prawo międzynarodowe publiczne a prawo międzynarodowe prywatne, prawo międzynarodowe publiczne a prawo UE, prawo międzynarodowe a prawo wewnętrzne.

II Źródła prawa międzynarodowego

Systematyka źródeł prawa międzynarodowego, zasady prawa międzynarodowego a zasady ogólne prawa, elementy tworzące prawo zwyczajowe, relacje pomiędzy prawem zwyczajowym a prawem traktatowym.

Charakter prawny uchwał organów organizacji międzynarodowych.

III Prawo traktatowe – Konwencja wiedeńska o prawie traktatów z 1969r.

Pojęcie i klasyfikacja umów międzynarodowych.

Zasady zawarcia i wejścia w życie umowy międzynarodowej.

Specyfika zastrzeżenia do umów międzynarodowych: pojęcie zastrzeżenia i jego skutki prawne w świetle sprzeciwu zwykłego lub kwalifikowanego.

Przestrzeganie i stosowanie umowy międzynarodowej.

Zasady interpretacji umowy międzynarodowej.

IV Podmioty prawa międzynarodowego

Definicja podmiotu prawa międzynarodowego, zdolność prawna i zdolność do czynności prawnych w stosunkach międzynarodowych.

Klasyfikacja podmiotów prawa międzynarodowego.

Atrybuty podmiotowości prawno międzynarodowej.

Państwo jako główny podmiot prawa międzynarodowego.

V Podstawowe zasady odpowiedzialności międzynarodowej

Rodzaje i przesłanki odpowiedzialności międzynarodowej: odpowiedzialność na zasadzie ryzyka i odpowiedzialność na zasadzie winy.

Regulacje prawne zasad odpowiedzialności międzynarodowej.

VI Prawo dyplomatyczne i konsularne

Konwencja wiedeńska o stosunkach dyplomatycznych z 1961r. – „konstytucja” współczesnych relacji dyplomatycznych.

Przedstawicielstwo dyplomatyczne – zadania, początek i koniec misji.

Immunitety i przywileje rzeczowe oraz osobowe misji dyplomatycznej i jej personelu.

Zakres podmiotowy i przedmiotowy Konwencji wiedeńskiej o stosunkach konsularnych z 1963r.

Urząd konsularny – zadania, początek i koniec funkcji..

Immunitety i przywileje rzeczowe oraz osobowe urzędów konsularnych i osób w nich zatrudnionych.

VII Terytorium państwowe – pojęcie i rodzaje.

Pojęcie zwierzchnictwa państwowego, zwierzchnictwa terytorialnego, rzeczowego i osobowego.

Zmiany terytorialne państw we współczesnym prawie międzynarodowym i stosunkach międzynarodowych.

Ograniczenia zwierzchnictwa terytorialnego.

VIII Status prawny obszarów morskich w świetle prawa międzynarodowego

Uprawnienia państw nabrzeżnych i innych państw na obszarach morskich podlegających wyłącznej i ograniczonej jurysdykcji państwa nadbrzeżnego.

Status prawny morza otwartego – granice jurysdykcyjne państw a wolności morza pełnego.

Sytuacja prawna rzek międzynarodowych.

IX Obszary poza terytorium państwowym

Status prawny obszarów okołobiegunowych: Układ Antarktyczny i jego zasady, teorie statusu prawnego Arktyki

Status prawny dna morza

Wprowadzenie do statusu prawnego przestrzeni kosmicznej

X Przestrzeń powietrzna i kosmiczna.

Status prawny przestrzeni powietrznej i zakres jurysdykcji państw.

Status prawny przestrzeni kosmicznej i odpowiedzialność państw za szkody kosmiczne.

Współczesne wyzwania w zakresie regulacji dostępu i zasad korzystania z przestrzeni kosmicznej.

XI Sytuacja prawna ludności w prawie międzynarodowym

Obywatelstwo – w tym podwójne i wielokrotne obywatelstwo, status cudzoziemca, status uchodźcy.

Ekstradycja przestępców, w tym Europejski Nakaz Aresztowania.

Instytucja azylu w prawie międzynarodowym – azyl dyplomatyczny a azyl terytorialny: definicja i różnice.

XII Międzynarodowa ochrona praw człowieka

Pojęcie praw człowieka, systemy międzynarodowej ochrony praw człowieka.

Uniwersalny model międzynarodowej ochrony praw człowieka.

Regionalne systemy międzynarodowej ochrony praw człowieka: system europejski, system afrykański system amerykański

XIII Pojęcie organizacji międzynarodowych i ich klasyfikacja.

Pojęcie organizacji międzynarodowej i rodzaje organizacji.

Organizacja Narodów Zjednoczonych (cele, zasady, członkostwo, organy główne, procedury głosowania i charakter prawny podejmowanych uchwał).

XIV Załatwianie sporów międzynarodowych.

Pojęcie sporów w stosunkach międzynarodowych, klasyfikacja sporów międzynarodowych.

Załatwianie sporów międzynarodowych metodą dyplomatyczną.

Załatwianie sporów międzynarodowych metodą sądową.

XV Zakaz użycia siły w stosunkach międzynarodowych.

Zakaz użycia siły w prawie międzynarodowym i dopuszczalne wyjątki – specyfika regulacji Karty Narodów Zjednoczonych 1945r.

Zasady prowadzenia działań wojennych i ochrony humanitarnej w konfliktach zbrojnych – prawo konfliktów zbrojnych jako humanitarny aspekt współczesnego prawa międzynarodowego

Grupa Zajęć_ 16 Finanse i budżet UE

Symbolne efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG9, KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

1. Historia budżetu Unii Europejskiej: od budżetów EWWiS do budżetu ogólnego UE; reformy budżetowe: pierwszy i drugi Pakiet Delors, Agenda 2000, perspektywa 2007-2013

2. Źródła prawa budżetowego

Specyfika budżetu UE, funkcje budżetu UE

Zasady budżetu UE: zasada jednolitości, uniwersalności, jednoroczności, równowagi, jednostki rozliczeniowej, specyfikacji

Perspektywa finansowa: geneza rozwoju, podstawa prawna, perspektywa 2014-2020, w tym podatek od transakcji finansowych

3. Konstrukcja budżetu UE

Wydatki w budżecie ogólnym UE:

-kategorie wydatków

-wydatki w ujęciu rocznym i w perspektywie 2014-2020

- największe wydatki w budżecie UE: (polityka spójności, Wspólna Polityka Rolna)

4. Miejsce wybranych państw członkowskich w strukturze wydatków budżetu UE

Zasoby własne – ewolucja, struktura, wkłady poszczególnych państw członkowskich, rabat brytyjski

5. Procedura budżetowa

Instytucje zaangażowane w uchwalanie i wykonanie budżetu UE, szczególna rola KE i Trybunału /Obrachunkowego

6. Zasady wykonania budżetu UE. Funkcja kontroli. Sanckje

Finansowanie pozabudżetowe

7. Harmonizacja podatków a budżet ogólny UE

Podatki a konkurencja na jednolitym rynku UE

Systemy podatkowe w państwach członkowskich UE

Harmonizacja podatków pośrednich i bezpośrednich i ich efekty

Grupa Zajęć_ 17 Polityka spójności UE

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG6, KP6_WG9, KP6_WK1, KP6_UW2, KP6_UW4, KP6_UO2, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

1. Pojęcie polityki spójności (definicja, wzajemne relacje polityki spójności, polityki regionalnej i polityki strukturalnej, instrumenty polityki spójności, cele polityki spójności w latach 2014-2020, instytucje Unii Europejskiej zaangażowane w realizację polityki spójności).
2. Ewolucja polityki spójności.
3. Podstawy prawne polityki spójności (Traktat o Unii Europejskiej, Traktat o Funkcjonowaniu Unii Europejskiej, Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady nr: 1303/2013, 1301/2013, 1304/2013, 1300/2013, 1302/2013).
4. Finansowanie polityki spójności.
5. Zasady polityki spójności.
6. Fundusze strukturalne.
7. Fundusz Spójności.
8. Programowanie polityki spójności.
9. System instytucjonalny zarządzania i wdrażania funduszy strukturalnych i Funduszu Spójności na poziomie krajowym.
10. Wybór projektów (tryb wyboru projektów, kryteria wyboru projektów, wyniki naboru wniosków).
11. Procedura odwoławcza w systemie wdrażania funduszy Unii Europejskiej.
12. Europejskie Ugrupowanie Współpracy Terytorialnej.
13. Finansowanie projektów z innych funduszy europejskich.

Grupa Zajęć_ 18 Prawo Unii Europejskiej

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_UW3, KP6_UW9, KP6_UK2, KP6_UO1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

- Wprowadzenie, historia integracji w ramach Wspólnot i Unii Europejskiej
  - Charakter prawny Unii Europejskiej, cele UE, członkostwo w UE i wystąpienie z Unii
  - Podstawowe zasady prawa UE (m.in. prymat, skutek bezpośredni)
  - Kompetencje UE (wyłączne, dzielone, inne kategorie kompetencji)
  - Źródła prawa Unii Europejskiej (zasady ogólne, prawo pierwotne, prawo wtórne), akty niewiążące Unii Europejskiej
  - Instytucje Unii Europejskiej (Rada Europejska, Rada, Komisja Europejska, Parlament Europejski, Trybunał Sprawiedliwości Unii Europejskiej, Trybunał Obrachunkowy, Europejski Bank Centralny)
- Wybrane organy i inne ciała UE
- Procedury decyzyjne w Unii Europejskiej (procedury rewizji Traktatów, procedury ustawodawcze, komitologia)
  - System ochrony prawnej w UE (wymiar sądowy i pozasądowy)
  - Prymat prawa Unii Europejskiej, skutek bezpośredni prawa UE (cz. I)
  - Prymat prawa Unii Europejskiej, skutek bezpośredni prawa UE (cz. II) w odniesieniu do poszczególnych instrumentów prawa UE
  - Proceduralne aspekty funkcjonowania instytucji Unii Europejskiej

- System ochrony prawnej w UE – wybrane skargi sądowe
- Wybrane zasady prawa Unii Europejskiej: zasada subsydiarności, proporcjonalności, równości, lojalnej współpracy
- Wybrane instytucje Unii Europejskiej: Rada Europejska, Rada, Komisja, Parlament Europejski
- Pozasądowe formy kontroli przestrzegania prawa UE: skargi do Rzecznika Praw Obywatelskich UE, petycje do Parlamentu, procedura z art. 7 TUE, rola Komisji
- Procedura pytań prejudycjalnych: główne zagadnienia (legitymacja do wniesienia pytania, organy właściwe do rozpatrzenia pytania, procedura, skutki)

Grupa Zajęć_ 19 Systemy polityczne państw europejskich

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG6, KP6_WG7, KP6_UW4, KP6_UW8, KP6_UO2, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

1. Uwagi wstępne na temat przedmiotu. Przedstawienie tematyki wykładu, literatury, formy zaliczenia oraz wyjaśnienie podstawowych pojęć
2. Konstytucja – rola i znaczenie w systemach politycznych. Cechy szczególne i rodzaje. Sposoby uchwalania. Podstawowe zasady ustroju politycznego
3. Wybory a obywatele. Zasady prawa wyborczego. Wolne wybory a przymus wyborczy
4. Systemy wyborcze. Geografia wyborcza, formuły wyborcze: większościowe, proporcjonalne, mieszane. Metody podziału mandatów. Wady i zalety poszczególnych systemów wyborczych
5. Parlament jako instytucja systemu politycznego. Struktura parlamentu, funkcje, relacje między izbami parlamentarnymi. Wady i zalety parlamentu bikameralnego
6. Rząd jako instytucja systemu politycznego. Modele egzekutywy dawniej i współcześnie
7. Rodzaje systemów politycznych
8. Funkcjonowanie systemów politycznych
9. System polityczny USA
10. System polityczny Wielkiej Brytanii
11. System polityczny V RF
12. System polityczny RFN
13. System polityczny Szwajcarii
14. Państwa niedemokratyczne w Europie

Grupa Zajęć_ 20 Przygotowanie i zarządzanie projektami europejskimi

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG4, KP6_WG5, KP6_WG9, KP6_UW1, KP6_UK2, KP6_UO1, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

1. Możliwości pozyskiwania środków z funduszy Unii Europejskiej w latach 2014-2020 (program europejskiej współpracy terytorialnej dla Polski i Litwy, atuty dla rozwoju współpracy Litwy i Polski, cele, instytucje przygotowujące program, obszar programu, instytucje zarządzające programem i ich zadania, priorytety programu, finansowanie programu, beneficjenci, grupy docelowe)
2. Pojęcie projektu europejskiego, rodzaje projektów, cykl życia projektu, elementy składowe projektu, prezentacja przykładowych projektów

3. Planowanie projektu – wybór priorytetu, poszukiwanie pomysłu na projekt, określenie beneficjentów, określenie grup docelowych, działania w projekcie, zasoby beneficjentów
4. Partnerstwo projektowe
5. Weryfikacja projektu – analiza interesariuszy, analiza problemów, analiza celów, matryca logiczna projektu, analiza SWOT)
6. Ogłoszenie konkursu i wymagania konkursowe, omówienie wniosku konkursowego do wybranego programu operacyjnego
7. Przygotowanie wniosku o dofinansowanie projektu z Programu Europejskiej Współpracy Terytorialnej: informacje podstawowe, uzasadnienie projektu, cele projektu, zarządzanie projektem, działania w projekcie, wskaźniki produktu i rezultatów projektu, działania informacyjne i promocyjne, zasady horyzontalne, wpływ transgraniczny projektu i współpraca partnerów, wkład projektu w realizację unijnych/ narodowych/ regionalnych strategii, trwałość projektu, doświadczenie w realizacji projektów współfinansowanych z UE, harmonogram działań w projekcie, budżet projektu)
8. Procedura składania wniosku o dofinansowanie projektu, procedura przyjmowania i oceny wniosków (ocena formalna i merytoryczna wniosku, podjęcie decyzji dofinansowaniu projektów i ogłoszenie wyników konkursu) Negocjacje i podpisanie umowy o dofinansowanie projektu
9. Procedura odwoławcza w systemie wdrażania funduszy Unii Europejskiej
10. Zarządzanie i realizacja projektu
11. Kontrola projektu

Grupa Zajęć_ 21 Ochrona praw człowieka w Radzie Europy i Unii Europejskiej

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_WG8, KP6_UW5, KP6_UK2, KP6_UO1, KP6_UO2, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Przedmiot obejmuje swoim zakresem zagadnienia tematyczne w podziale na dwie części poświęcone odrębnym organizacjom. W części pierwszej realizowane są tematy związane z ochroną praw człowieka w Radzie Europy (Konwencja o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności oraz procedura przed Trybunałem Praw Człowieka). W drugiej części omawiana jest ochrona praw człowieka w Unii Europejskiej (Karta Praw Podstawowych, prawo traktatowe, orzecznictwo ETS).

Obejmuje swoim zakresem zagadnienia tematyczne w podziale na dwie części poświęcone odrębnym organizacjom UE i RE. Tematami są: struktury organizacyjne obu organizacji stojące na straży praw człowieka, gwarancje ochrony praw człowieka, praktyka ochrony oraz wszystkie najważniejsze akty normatywne UE i RE stanowiące o ochronie praw człowieka

Grupa Zajęć_ 22 Proseminarium

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG9, KP6_UW3, KP6_UK2, KP6_KK1, KP6_KR1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

I. METODOLOGIA PISANIA PRACY

- praca dyplomowa (istota, kryteria oceny, obrona);
- podstawowe stadia tworzenia pracy;
- wybór tematu i tytułu pracy;
- naukowość pracy dyplomowej;

- postawienie celu badań;
  - problem badawczy;
  - postawienie tezy (hipoteza);
  - wybór i interpretacja wskaźników
- II. METODA BADAŃ - pojęcie metody badań; - najczęściej stosowane metody badawcze; - techniki badawcze; - narzędzia badawcze;
- III. PODSTAWOWE ZASADY KONSTRUKCJI PRAC NAUKOWYCH - struktura tekstu pracy naukowej; - wstęp; - rozwinięcie treści; - zakończenie
- IV. ŹRÓDŁA INFORMACJI NAUKOWEJ - klasyfikacja literatury naukowej; - literatura źródłowa; - ogólne zasady korzystania z katalogów i zasobów bibliotecznych; - katalogi czasopism; - katalogi i bibliografia; - zbieranie materiałów; - poszukiwanie źródeł informacji; - ocena i selekcja zebranych materiałów; - czytanie literatury i sporządzanie notatek; - zasady korzystania z Internetu; - dostępne bazy danych;
- V. TECHNIKA PISANIA PRAC DYPLOMOWYCH - forma, styl i język pracy; - tytuł pracy dyplomowej; - strona tytułowa; - spis treści; - struktura części teoretycznej; - definicja pojęć; - akapity, znaki; - rozdziały, podrozdziały; - cytaty, skróty
- VI. FORMA PRACY DYPLOMOWEJ - struktura zakończenia - redakcja notek bibliograficznych (różne przypadki - przykłady);
- przypisy i odnośniki (odsyłacze): - tradycyjny model; - harwardzki model; - podstawowe zasady stosowania modelu tradycyjnego oraz modelu Harwardzkiego
- VII. TABELI I WYKRESY W PRACY - formy tabel; - numerowanie i tytułowanie tabel; - struktura tabel; - analiza danych w tabelach; - wykresy, diagramy, schematy i rysunki; - interpretacja danych z tabel i wykresów
- VIII. STRUKTURA PRACY. BIBLIOGRAFIA - aneks; - spisy tabel i rysunków; - wykaz literatury; - redagowanie bibliografii; - tradycyjny i harwardzki opis literatury; - omówienie przykładów oraz błędów najczęściej występujących w pracach dyplomowych
- IX. PRZYGOTOWANIE REFERATU I PREZENTACJI - rodzaje referatów; - ogólne zasady opracowywania referatów; - technika wygłaszania referatów; - dyskusja po wygłoszeniu referatu; - przygotowanie materiałów poglądowych
- X. WYBÓR TEMATU REFERATÓW. SFORMUŁOWANIE TYTUŁU
- XI. PRZYGOTOWANIE I PRZEDSTAWIENIE PLANU PRACY
- XII. WYBÓR I PRZESTUDIOWANIE LITERATURY PODSTAWOWEJ I DODATKOWEJ
- XIII. OMAWIANIE PRZEDSTAWIANYCH REFERATÓW W GRUPACH

Grupa Zajęć_ 23 Polityka społeczna w Europie

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG7, KP6_WG8, KP6_UW6, KP6_UK1, KP6_UO2, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Wykład: Cele, podmioty, przedmioty i adresaci polityki społecznej. Geneza polityki społecznej. Modele polityki społecznej a procesy globalizacyjne. Mierniki rozwoju społecznego i zróżnicowania społecznego. Polityka dotycząca rynku pracy. Polityka na rzecz zatrudnienia – wymiar społeczny i gospodarczy. Problem ubóstwa we współczesnych państwach Europy. Polityka prorodzinna i demografia. Procesy migracyjne we współczesnej Europie. Ubezpieczenie społeczne: cele i mechanizmy. Starzenie się ludności: wymiar lokalny i międzynarodowy. Polityka edukacyjna. Polityka strukturalna i sektorowa - wymiar społeczny

i gospodarczy. Problem deficytu i długu publicznego we współczesnej gospodarce i społeczeństwach. Rola, wpływ i znaczenie organizacji pozarządowych we współczesnych państwach Europy. Wykluczenie i patologie społeczne. Pomoc publiczna: sektorowa, horyzontalna, regionalna. Dylematy współczesnej polityki społecznej.

Ćwiczenia: Wprowadzenie do polityki społecznej. Krótki zarys historyczny polityki społecznej. Modelowe rozwiązania w polityce społecznej. Indeksy i mierniki polityki społecznej. Zróżnicowanie dochodowe i przestrzenne we współczesnym społeczeństwie Europy. Problemy rynku pracy - zatrudnienie, bezrobocie, płaca minimalna. Problemy demograficzne państw Europy. Polityka prorodzinna. Procesy migracyjne współczesnej Europy. Struktura wiekowa i problem starzenia się społeczeństw państw Unii Europejskiej. Modele polityki edukacyjnej - koszyk ucznia i koszyk studenta. Aspekt społeczny w polityce strukturalnej. Finanse państwa a polityka społeczna. Organizacje pozarządowe w państwach UE. Dane statystyczne państw UE na temat patologii społecznych. Młodzież a współczesna polityka społeczna. Kolokwium sprawdzające.

Grupa Zajęć_ 24 Przedmioty do wyboru 1

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_WG5, KP6_UW5, KP6_UU1, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia:

Europejskie prawo administracyjne

Podstawowe pojęcia europejskiego prawa administracyjnego. Prawo administracyjne Rady Europy. Źródła prawa administracyjnego Unii Europejskiej. Ustrojowe prawo administracyjne UE. Prawne formy działania w prawie administracyjnym Unii Europejskiej. Stosowanie prawa wspólnotowego przez organy administracji publicznej państw członkowskich. Ogólne zasady stosowania prawa wspólnotowego przez organy administracji publicznej państw członkowskich. Wspólne zasady ogólne i instytucje prawa administracyjnego państw europejskich. Wspólne zagadnienia ustrojowe państw europejskich. Wspólne zasady postępowania administracyjnego państw europejskich . Wybrane problemy części szczególnie europejskiego prawa administracyjnego

Prawo dyplomatyczne i konsularne

Zagadnienia wprowadzające: geneza i pojęcie prawa dyplomatycznego i konsularnego, specyfika prawa dyplomatycznego i konsularnego, podobieństwa i różnice.

Prawo dyplomatyczne: organy państwa w stosunkach zewnętrznych, ustanawianie stosunków dyplomatycznych, szefowie i członkowie misji dyplomatycznych (klasy, rangi, tytuły), początek i koniec pełnienia funkcji dyplomatycznych, główne funkcje dyplomatyczne, przywileje i immunitety dyplomatyczne, misje specjalne, prawo dyplomatyczne organizacji międzynarodowych .

Prawo konsularne: ustanawianie stosunków konsularnych, urzędy konsularne i ich organizacja wewnętrzna, początek i zakończenie funkcji konsularnych, najważniejsze funkcje konsularne, przywileje i immunitety konsularne.

Grupa Zajęć_ 25 Przedmioty do wyboru 2

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG2, KP6_WG3, KP6_UW1, KP6_UW4, KP6_UO2, KP6_KO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Urzednicy w UE

Pojęcie i model prawa urzędniczego UE. Źródła prawa urzędniczego UE. Ramy prawne funkcjonowania urzędników w UE (urzędników aparatu instytucjonalnego UE oraz administracji krajowej w sprawach europejskich). Główne i pomocnicze organy korpusu urzędniczego UE. Definicja i kategorie urzędników UE. Zatrudnienie w instytucjach, organach i jednostkach organizacyjnych UE. Wymagania kwalifikacyjne i zasady obsady stanowisk. Procedura rekrutacji. Europejski Urząd Doboru Kadr (EPSO). Status administracyjny zatrudnienia. Ścieżka kariery zawodowej urzędników UE. Uprawnienia i obowiązki urzędników UE. Pojęcie dobrej administracji w prawie UE. Odpowiedzialność urzędników UE. Weryfikacja decyzji dotyczących urzędników UE na drodze administracyjnej i sądowej. Rola urzędników krajowej administracji w kształtowaniu polityki UE oraz wykonywaniu obowiązków wynikających z prawa UE.

Lobbing w UE

Istota, geneza i specyfika lobbingu w UE. Podmioty lobbingu w UE (podmioty wewnętrzne i zewnętrzne). Metody i techniki lobbingu w UE – symulacja skutecznych działań kształtujących umiejętności i kompetencje w zakresie kontaktów z instytucjami i organami UE. Specyfika procesu decyzyjnego w UE jako przedmiot lobbingu w Unii Europejskiej. Procedury legislacyjne i kanały wpływu grup interesów – analiza i symulacja działań w tym obszarze. Instytucje UE i ich relacje z przedstawicielami grup interesów (ze szczególnym uwzględnieniem Rady, Komisji i Parlamentu Europejskiego). Grupy interesów i ich wpływ na ograniczenie deficytu demokracji w UE. Kodeks dobrych praktyk przedstawicieli grup interesów. Metody kontroli działalności lobbystów na forum Unii Europejskiej.

Grupa Zajęć_ 26 Przedmioty do wyboru 3

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG5, KP6_WK3, KP6_UW1, KP6_UW9, KP6_KK1, KP6_KO2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Europejskie prawo gospodarcze

Ogólna charakterystyka europejskiego prawa gospodarczego. Swobody rynku wewnętrznego: Swoboda przepływu towarów, Swoboda przepływu osób, Swoboda przedsiębiorczości, Swoboda świadczenia usług, Swoboda przepływu kapitału i płatności. Europejskie prawo ochrony konkurencji.

Prowadzenie działalności gospodarczej w państwach członkowskich UE

Wykład: Zadania i funkcje UE oraz państw członkowskich w zakresie kształtowania zasad podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej. Podstawy prawne działalności gospodarczej w UE (w ujęciu celów, polityk i regulacji prawnych). Wolność gospodarcza w *acquis de l'union*.

Ćwiczenia: Zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej w Polsce (jako państwie członkowskim Unii Europejskiej). Zasady podejmowania, wykonywania i zakończenia działalności gospodarczej w wybranych państwach członkowskich UE – praca w grupach.

Grupa Zajęć_ 27 Przedmioty do wyboru 4

Symbole efektów uczenia się: KP6_UW2, KP6_UW4, KP6_KO1, KP6_KO2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia:

Marketing miast i regionów europejskich

Pojęcie i istota marketingu miejsc. Źródła informacji jako podstawa kreowania marketingu miejsc. Segmentacja odbiorców marketingu miejsc. Narzędzia promocji regionów. Instrumenty promocji miast. Zasady kreowania wizerunku regionów i miast. Wybrane strategie europejskich regionów i miast.

Polityka regionalna

Region i problematyka zróżnicowań regionalnych. Organy przedstawicielskie regionów w Europie. Podstawy prawne i zasady polityki regionalnej Unii Europejskiej. Instrumenty polityki regionalnej Unii Europejskiej. Programowanie rozwoju regionalnego we Wspólnocie Europejskiej. Programowanie rozwoju regionalnego w Polsce z wykorzystaniem standardów europejskich. Finansowe aspekty członkostwa Polski w Unii Europejskiej. Polityka regionalna – wybrane kwestie krajowe.

Grupa Zajęć_ 28 Przedmioty do wyboru 5

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG4, KP6_WK1, KP6_UW2, KP6_UW3, KP6_UO1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Międzynarodowe stosunki gospodarcze

Wprowadzenie do MSG. Międzynarodowy podział pracy. Pojęcie i struktura gospodarki światowej. Handel towarowy i podstawy teorii wymiany międzynarodowej. Międzynarodowe przepływy czynników produkcji. Korzyści z międzynarodowego handlu towarami i usługami. Międzynarodowy rynek walutowy i międzynarodowe systemy walutowe. Międzynarodowe organizacje gospodarcze. Zagraniczna polityka ekonomiczna. Międzynarodowa integracja gospodarcze.

UE jako aktor stosunków międzynarodowych

Wykłady: Uczestnicy współczesnych stosunków międzynarodowych. Miejsce Unii Europejskiej we współczesnym systemie międzynarodowym. Rola Unii Europejskiej w budowie nowego ładu międzynarodowego po 1989 r. Unia Europejska w architekturze ładu międzynarodowego w XXI w. Międzynarodowy potencjał Unii Europejskiej. Soft Power UE. Unia Europejska jako aktor globalny – aspekty polityczno-obronne. Główne zagrożenia bezpieczeństwa UE. Główne kierunki i cele polityki zagranicznej UE. Polityka międzynarodowa UE a polityka zagraniczna państw członkowskich UE. Relacje UE - Federacja Rosyjska. Relacje UE – USA. Relacja UE – państwa Dalekiego Wschodu. Relacje UE z państwami Szerokiego Bliskiego Wschodu. Relacje UE z państwami Afryki i Ameryki Łacińskiej. Polityka zagraniczna UE – między oczekiwaniami a rzeczywistością - próba oceny
Ćwiczenia: Wprowadzenie do problematyki, wyjaśnienie pojęć, omówienie literatury. Unia Europejska – nowy typ wspólnoty międzynarodowej. Rola UE w systemie stosunków międzynarodowych. Instytucjonalizacja polityki zagranicznej UE. Polityka rozszerzenia UE. UE na forum organizacji międzynarodowych. UE wobec ochrony praw człowieka. Wspólna Polityka Zagraniczna i Bezpieczeństwa. Europejska Polityka Sąsiedztwa Unii Europejskiej. Istota, cele, zasady, instrumenty. Wymiar Wschodni Europejskiej Polityki Sąsiedztwa Unii Europejskiej. Unia na rzecz Regionu Morza Śródziemnego. Polityka arktyczna Unii Europejskiej. Obszary specjalne państw członkowskich Unii Europejskiej. Relacje transatlantyckie UE.

Grupa Zajęć_ 29 Przedmioty do wyboru 6

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG5, KP6_WG10, KP6_UW3, KP6_UW9, KP6_KO2, KP6_KR1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Europejskie prawo pracy i ubezpieczeń społecznych

Wykład: Podstawy polskiego prawa pracy. Zasady prawa pracy w prawie polskim. Zasada równego traktowania kobiet i mężczyzn w zatrudnieniu. Zasada równości pracowników z uwagi na inne cechy niż płeć. Pojęcie, przedmiot i źródła europejskiego prawa pracy. Pojęcie i rodzaje stosunków pracy. Elastyczne formy zatrudnienia. Nawiązanie stosunku pracy na innej podstawie niż umowa o pracę. Zakaz konkurencji w stosunku pracy. Ochrona danych osobowych. Przejście zakładu pracy na innego pracodawcę według dyrektywy i orzecznictwa. Zwolnienia grupowe według dyrektywy i orzecznictwa. Uprawnienia młodych pracowników według dyrektywy i orzecznictwa. Wolność zrzeszania się. Rozstrzyganie sporów zbiorowych. Formy konsultacji z pracownikami w UE. Podstawy polskiego systemu zabezpieczenia społecznego.

Ćwiczenia: Prawo umów o pracę i informacja o warunkach zatrudnienia. Praca na czas określony jako praca atypowa. Praca w niepełnym wymiarze jako praca atypowa. Telepraca jako praca atypowa. Zmiana warunków pracy. Zmiana pracodawcy (transfer przedsiębiorstwa). Rozwiązanie stosunku pracy i związane z tym roszczenia. Zwolnienia grupowe. Niewypłacalność pracodawcy. Czas pracy. Urlopy pracownicze. Szczególna ochrona pracowników

Podjęmowanie zatrudnienia w krajach Unii Europejskiej

Wykład: Swoboda przepływu pracowników w UE według dyrektywy. Swoboda przepływu pozostałych obywateli UE, w tym członków ich rodzin według dyrektywy. Ograniczenia w swobodzie przemieszczania się osób w UE. Swoboda przepływu pracowników w UE według orzecznictwa TRUE. Swoboda przepływu pozostałych obywateli UE, w tym członków ich rodzin według orzecznictwa TRUE.

Ćwiczenia: Zatrudnianie w wybranych krajach UE. Swoboda świadczenia usług w UE. Swoboda świadczenia usług w UE według TRUE. Delegowanie pracowników w ramach swobody świadczenia usług. Delegowanie pracowników w ramach swobody świadczenia usług według TRUE. Uznawanie dyplomów i kwalifikacji. Uznawanie kwalifikacji zawodowych w UE w zawodach prawniczych oraz według orzecznictwa. Zatrudnienie w organach UE według rozporządzenia. Zatrudnianie w organach UE według orzecznictwa. Zatrudnienie w krajowej administracji publicznej

Grupa Zajęć_ 30 Przedmioty do wyboru 7

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG3, KP6_UW1, KP6_UW5, KP6_UO1, KP6_UO2

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Zamówienia publiczne

Omówienie koncepcji systemu zamówień publicznych. Wprowadzenie do historii zamówień publicznych. Źródła prawa zamówień publicznych w Polsce, UE. Przedmiotowy i podmiotowy zakres oraz zasady ustawy Prawo zamówień publicznych. Wyłączenia stosowania ustawy Prawo zamówień publicznych. Zasady zamówień publicznych. Jawność w zamówieniach publicznych – dostęp do informacji publicznej. Komunikacja zamawiającego z wykonawcami. Ogłoszenia. Przetarg nieograniczony i przetarg ograniczony. Negocjacje z ogłoszeniem i negocjacje bez ogłoszenia. Dialog konkurencyjny i zamówienie z wolnej ręki. Zapytanie o cenę, partnerstwo innowacyjne i licytacja elektroniczna. Umowy ramowe. Dynamiczny system zakupów. Konkurs. Zamówienia realizowane w modelu PPP oraz koncesyjnym. Zamówienia sektorowe. Zamówienia na usługi społeczne. Procedury udzielania zamówień

na roboty budowlane, dostawy i usługi. Zamówienia w dziedzinach obronności i bezpieczeństwa. Przygotowanie i prowadzenie postępowania o udzielenie zamówienia publicznego. Pozycja prawna i ustrojowa Prezesa UZP oraz Krajowej Izby Odwoławczej. Środki ochrony prawnej zamówień publicznych. Kontrola i sankcje za naruszenie przepisów o zamówieniach publicznych. Ubieganie się o udzielenie zamówienia publicznego w innym kraju członkowskim UE. Zasady udzielania zamówień publicznych w wybranych krajach europejskich. Zamówienia publiczne – studium przypadku. Najczęściej popełniane błędy w zamówieniach publicznych. Orzecznictwo Krajowej Izby Odwoławczej. Orzecznictwo ETS w zakresie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych. Zamówienia publiczne a naruszenie dyscypliny finansów publicznych.

Sztuka negocjacji

Wykłady: Pojęcie i sens negocjacji. Przedmiot negocjacji. Wywieranie wpływu. Style negocjowania. Komunikacja w negocjacjach. Sytuacje negocjacyjne. Teoria gier a negocjacje. Fazy negocjacji. Cechy dobrego negocjatora.

Ćwiczenia: Wprowadzenie do problematyki, wyjaśnienie pojęć, omówienie literatury. Perswazja i manipulacja.

Kłamstwo w sferze publicznej. Płeć a zachowanie komunikacyjne. Komunikacja międzykulturowa. Manipulacje w negocjacjach. Negocjacje w praktyce.

Grupa Zajęć_ 31 Seminarium

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG9, KP6_UW3, KP6_UK2, KP6_UO2, KP6_KK1

Treści programowe zapewniające uzyskanie efektów uczenia się:

Cel, zakres i przedmiot seminarium licencjackiego. Omówienie pojęć związanych z metodologią i przebiegiem badania naukowego. Prezentacja zasad pisania prac naukowych, wymagań stawianych tekstowi pracy (wymagań formalnych i merytorycznych oraz zasad etycznych) oraz kryteriów oceny pracy licencjackiej. Określenie harmonogramu prac związanych z przygotowaniem pracy licencjackiej. Dyskusja o literaturze przedmiotu i źródłach pozyskiwania danych. Określenie hipotezy badawczej i tematu pracy wraz z uzasadnieniem – prezentacja, dyskusja i weryfikacja. Prezentacja i dyskusja nad samodzielnie przygotowywanymi rozdziałami pracy wraz z ich korektą. Prezentacja całościowa ostatecznej wersji pracy licencjackiej. Omówienie przebiegu egzaminu dyplomowego licencjackiego.

Grupa Zajęć_ 32 Praktyki zawodowe

Symbole efektów uczenia się: KP6_WG1, KP6_WG2, KP6_UW1, KP6_UW3, KP6_UO1, KP6_UU1

Wymiar praktyk zawodowych – 6 miesięcy (840 godzin): 1 miesiąc po II semestrze studiów, 1 miesiąc po IV semestrze studiów, 4 miesiące w trakcie VI semestru studiów

Liczba punktów ECTS – 12

Praktyka zawodowa cz. 1 – cz. 3

Podczas warsztatów przygotowujących do praktyk Student pozna cele, treści merytoryczne oraz wymagania stawiane wobec zaliczenia praktyk

Przygotowując dwustronną umowę Student pozna obowiązki, wymagania i prawa każdej strony podczas realizacji praktyki zawodowej.

W trakcie realizacji studenckich praktyk zawodowych Studenci zdobywają doświadczenie oraz nabywają wiedzę i umiejętności przydatne w profesjonalnej pracy zawodowej.

Studenci zdobędą podstawowe doświadczenie w zakresie europeistyki, terminologii prawniczej, ekonomicznej, kulturowej, społecznej oraz politycznej.

Zapoznają się z działalnością instytucji, w których odbywają praktyki zawodowe (samorządy, starostwa, urzędy samorządowe, instytucje UE, ośrodki zajmujące się ochroną praw człowieka, media).

Poznają podstawy pracy w zespole i nabędą kompetencje społeczne.

Uwzględniając wielokulturowy charakter regionu, realizując praktyki zawodowe Studenci nauczą się tolerancji, dialogu, co przyczyni się do lepszej integracji ze społeczeństwem Litwy. Przygotowując sprawozdanie z przebiegu praktyki (Dzienniczek Praktyk) oraz Raport z Praktyk Student nabędzie umiejętności podsumowania.

Sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia.

Metody weryfikacji efektów uczenia się: egzamin pisemny, egzamin ustny, kolokwium, test, praca w grupach, aktywność na zajęciach, praca domowa, praca projektowa, referat, prezentacja na zadany temat, esej, rozwiązywanie przypadków.

Sposoby weryfikacji efektów uczenia się w ramach poszczególnych zajęć określone są w części B sylabusu na dany rok akademicki.

Warunki ukończenia studiów oraz uzyskiwany tytuł zawodowy:

Warunkiem ukończenia studiów jest uzyskanie 187 ECTS, złożenie i obrona pracy licencjackiej. Egzamin dyplomowy jest przeprowadzany w formie ustnej oraz w formie prezentacji multimedialnej (do 10 min) swej pracy licencjackiej. Na egzaminie dyplomowym studentowi zadawane są co najmniej dwa pytania: 1) jedno z zakresu pracy dyplomowej; 2) jedno losowane z zestawu pytań dla danego kierunku (Zestaw pytań, zawierający 50 pytań, ustalany jest przez Kierownika Katedry, w ramach której prowadzone są seminaria). Uzyskany tytuł zawodowy: licencjat.

Objaśnienia oznaczeń:

P6, P7 – poziom PRK (6 - studia pierwszego stopnia, 7 – studia drugiego stopnia i jednolite magisterskie)

S – charakterystyka typowa dla kwalifikacji uzyskiwanych w ramach szkolnictwa wyższego

W – wiedza	G – głębia i zakres
	K - kontekst
U – umiejętności	W – wykorzystanie wiedzy
	K – komunikowanie się
	O – organizacja pracy
	U – uczenie się
K – kompetencje społeczne	K – krytyczna ocena
	O - odpowiedzialność
	R – rola zawodowa

L.P.	NAZWA GRUPY ZAJĘĆ/ NAZWA ZAJĘĆ	KOD ZAJĘĆ USOS	punkty ECTS	Egzamin po semestrze	Zaliczenie po semestrze	Liczba godzin zajęć														I rok						II rok				III rok				Punkty ECTS uzyskiwane w ramach zajęć:					
						7 RAZEM	8 WYKŁADY	9 ĆWICZENIA	10 KONWERSATORIA	11 LABORATORIA	12 LEKTORATY	13 SEMINARIA/PROSEMINARIA	14 ZAJĘCIA TERENOWE	1 sem.		2 sem.		3 sem.		4 sem.		5 sem.		6 sem.		27 do wyboru	28 z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	29 z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych*	30 związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, dla studiów o profilu ogólnoakademickim	31 kształtujących umiejętności praktyczne, dla studiów o profilu praktycznym									
														15 WYKŁADY	16 Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	17 WYKŁADY	18 Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	19 WYKŁADY	20 Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	21 WYKŁADY	22 Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	23 WYKŁADY	24 Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	25 WYKŁADY	26 Ć/K/L/LEK/SiP/ZT														
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31									
2	Wychowanie fizyczne cz.2	1000-US1-1WFI			2	30		30									30																						
RAZEM						60	60							30	30																								
Grupa Zajęć 8 Technologie informacyjne																																							
1	Technologie informacyjne	1000-US1-1TI	2		2	30										30												1,5			2								
RAZEM						2										30											1,5			2									
Grupa Zajęć 9 Mniejszości narodowe i etniczne w Europie																																							
1	Mniejszości narodowe i etniczne w Europie	1000-US1-1MNE	3	2		30	30									30												1,5			2,1								
RAZEM						3										30											1,5			2,1									
Grupa Zajęć 10 Repetytorium z języka polskiego																																							
1	Repetytorium z języka polskiego	1000-US1-1RJP	2		2	30		30								30												1,4			2								
RAZEM						2										30											1,4			2									
Grupa Zajęć 11 Instytucje Unii Europejskiej																																							
1	Instytucje Unii Europejskiej	1000-US1-1IUE	7	2	2	60	30	30								30	30											3			6								
RAZEM						7										30	30										3			6									
Grupa Zajęć 12 Integracja europejska																																							
1	Integracja europejska	1000-US1-1INE	7	2	2	60	30	30								30	30											3			6								
RAZEM						7										30	30										3			6									
Grupa Zajęć 13 UE i jej wschodni sąsiedzi																																							
1	UE i jej wschodni sąsiedzi	1000-US1-1UWS	6	2	2	45	30	15								30	15											2,2			4,8								
RAZEM						6										30	15										2,2			4,8									
Grupa Zajęć 14 Doktryny polityczno-prawne																																							
1	Doktryny polityczno-prawne	1000-US1-1DPP	5	3	3	45	30	15								30	15											2,5			5								
RAZEM						5										30	15										2,5			5									

L.P.	NAZWA GRUPY ZAJĘĆ/ NAZWA ZAJĘĆ	KOD ZAJĘĆ USOS	punkty ECTS	Egzamin po semestrze	Zaliczenie po semestrze	Liczba godzin zajęć								I rok		II rok		III rok		Punkty ECTS uzyskiwane w ramach zajęć:											
						RAZEM	WYKŁADY	ĆWICZENIA	KONWERSATORIA	LABORATORIA	LEKTORATY	SEMINARIA/PROSEMINARIA	ZAJĘCIA TERENOWE	1 sem.	2 sem.	3 sem.	4 sem.	5 sem.	6 sem.	do wyboru	z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych*	związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów, dla studiów o profilu ogólnoakademickim	kształtujących umiejętności praktyczne, dla studiów o profilu praktycznym							
														WYKŁADY	Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	WYKŁADY	Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	WYKŁADY	Ć/K/L/LEK/SiP/ZT						WYKŁADY	Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	WYKŁADY	Ć/K/L/LEK/SiP/ZT			
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31	
Grupa Zajęć 15 Prawo międzynarodowe publiczne																															
1	Prawo międzynarodowe publiczne	1000-US1-2PMP	6	3	3	60	30	30										30	30									3			5
RAZEM																															
6 60 30 30 30 30																															
Grupa Zajęć 16 Finanse i budżet UE																															
1	Finanse i budżet UE	1000-US1-2FBU	2		3	30	30											30									1,5			1,2	
RAZEM																															
2 30 30 30 1,5 1,2																															
Grupa Zajęć 17 Polityka spójności UE																															
1	Polityka spójności UE	1000-US1-2PSU	2	3		30	30											30									1,5			1,2	
RAZEM																															
2 30 30 1,5 1,2																															
Grupa Zajęć 18 Prawo Unii Europejskiej																															
1	Prawo Unii Europejskiej	1000-US1-2PEU	6	3	3	75	45	30										45	30								3,4			4,5	
RAZEM																															
6 75 45 30 45 30 3,4 4,5																															
Grupa Zajęć 19 Systemy polityczne państw europejskich																															
1	Systemy polityczne państw europejskich	1000-US1-1PPE	4		4	45	45																				2,2			2,2	
RAZEM																															
4 45 45 45 2,2 2,2																															
Grupa Zajęć 20 Przygotowanie i zarządzanie projektami europejskimi																															
1	Przygotowanie i zarządzanie projektami europejskimi	1000-US1-2PZP	8		4	90		90																			4			8	
RAZEM																															
8 90 90 4 8																															
Grupa Zajęć 21 Ochrona praw człowieka w Radzie Europy i Unii Europejskiej																															
1	Ochrona praw człowieka w Radzie Europy i Unii Europejskiej	1000-US1-2OPC	6	4	4	60	30	30																			3			5	
RAZEM																															
6 60 30 30 30 30 3 5																															
Grupa Zajęć 22 Proseminarium																															
1	Proseminarium	1000-US1-2PRO	2		4	15																				2	1			2	
RAZEM																															
2 15 15 2 1 2																															
Grupa Zajęć 23 Polityka społeczna w Europie																															
1	Polityka społeczna w Europie	1000-US1-3PSE	6	5	5	60	30	30																			3			5	
RAZEM																															
6 60 30 30 30 30 3 5																															

L.P.	NAZWA GRUPY ZAJĘĆ/ NAZWA ZAJĘĆ	KOD ZAJĘĆ USOS	punkty ECTS	Egzamin po semestrze	Zaliczenie po semestrze	Liczba godzin zajęć														I rok						II rok				III rok		Punkty ECTS uzyskiwane w ramach zajęć:				
						7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						
																															1 sem.	2 sem.	3 sem.	4 sem.	5 sem.	6 sem.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31						
Grupa Zajęć 24 Przedmioty do wyboru 1																																				
1	Europejskie prawo administracyjne	1000-US1-3EPA	6	5	5	60	30	30														30	30			6	3			4,8						
2	Prawo dyplomatyczne i konsularne	1000-US1-3PDK																																		
RAZEM			6			60	30	30														30	30			6	3			4,8						
Grupa Zajęć 25 Przedmioty do wyboru 2																																				
1	Urzednicy w UE	1000-US1-3UUE	6	5	5	60	30	30														30	30			6	3			4,8						
2	Lobbying w UE	1000-US1-3LUE																																		
RAZEM			6			60	30	30														30	30			6	3			4,8						
Grupa Zajęć 26 Przedmioty do wyboru 3																																				
1	Europejskie prawo gospodarcze	1000-US1-3EPG	6	5	5	60	30	30														30	30			6	3			4,8						
2	Prowadzenie działalności gospodarczej w państwach członkowskich UE	1000-US1-3PDC																																		
RAZEM			6			60	30	30														30	30			6	3			4,8						
Grupa Zajęć 27 Przedmioty do wyboru 4																																				
1	Marketing miast i regionów europejskich	1000-US1-3MMR	6	5	5	60	30	30														30	30			6	3			4,8						
2	Polityka regionalna	1000-US1-3POR																																		
RAZEM			6			60	30	30														30	30			6	3			4,8						
Grupa Zajęć 28 Przedmioty do wyboru 5																																				
1	Międzynarodowe stosunki gospodarcze	1000-US1-3MSG	6	3	3	60	30	30										30	30							6	3			5						
2	UE jako aktor stosunków międzynarodowych	1000-US1-3UASM																																		
RAZEM			6			60	30	30										30	30							6	3			5						
Grupa Zajęć 29 Przedmioty do wyboru 6																																				
1	Europejskie prawo pracy i ubezpieczeń społecznych	1000-US1-3EPU	6	4	4	60	30	30														30	30			6	3			4,8						
2	Podjęmowanie zatrudnienia w krajach UE	1000-US1-3PZK																																		
RAZEM			6			60	30	30														30	30			6	3			4,8						
Grupa Zajęć 30 Przedmioty do wyboru 7																																				
1	Zamówienia publiczne	1000-US1-3ZAP	5		4	60			60													60				5	3			4,1						
2	Sztuka negocjacji	1000-US1-3SZN																																		
RAZEM			5			60			60													60				5	3			4,1						

L.P.	NAZWA GRUPY ZAJĘĆ/ NAZWA ZAJĘĆ	KOD ZAJĘĆ USOS	punkty ECTS	Egzamin po semestrze	Zaliczenie po semestrze	Liczba godzin zajęć														I rok						II rok				III rok				Punkty ECTS uzyskiwane w ramach zajęć:				
						7	8	9	10	11	12	13	14	1 sem.		2 sem.		3 sem.		4 sem.		5 sem.		6 sem.		27	28	29	30	31								
														RAZEM	WYKŁADY	ĆWICZENIA	KONWERSATORIA	LABORATORIA	LEKTORATY	SEMINARIA/PROSEMINARIA	ZAJĘCIA TERENOWE	WYKŁADY	Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	WYKŁADY	Ć/K/L/LEK/SiP/ZT						WYKŁADY	Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	WYKŁADY	Ć/K/L/LEK/SiP/ZT	WYKŁADY	Ć/K/L/LEK/SiP/ZT		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24	25	26	27	28	29	30	31								
Grupa Zajęć 31 Seminarium																																						
1	Seminarium cz.1	1000-US1-3SE1	6	5	45							45												45			6	2			6							
2	Seminarium cz.2	1000-US1-3SE2	15	6	45							45													45	15	3,5			15								
RAZEM			21		90							90												45	45	21	5,5			21								
Grupa Zajęć 32 Praktyki zawodowe																																						
1	Praktyka zawodowa cz.1 (1 miesiąc)	1000-US1-2PZ1	2	3																							2	2			2							
2	Praktyka zawodowa cz.2 (1 miesiąc)	1000-US1-3PZ2	2	5																							2	2			2							
3	Praktyka zawodowa cz.3 (4 miesiące)	1000-US1-3PZ3	8	6																						8	8			8								
OGÓLEM			187		169,5	690	690	60	30	120	105		120	180	120	195	195	135	105	255	150	195		45	76	94,2			163									

liczba egz./zal.

3	7	4	7	5	7	3	7	5	7	2
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

* liczbę punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejszą niż 5 punktów ECTS – w przypadku kierunków studiów przyporządkowanych do dyscyplin w ramach dziedzin innych niż odpowiednio nauki humanistyczne lub nauki społeczne.

Procentowy udział liczby punktów ECTS każdej z dyscyplin, do których jest przyporządkowany kierunek studiów, w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, ze wskazaniem dyscypliny wiodącej.	nauki prawne 58,82% (dyscyplina wiodąca); nauki o polityce i administracji 13,37%; ekonomia i finanse 10,16%; językoznawstwo 8,56%; nauki o zarządzaniu i jakości 4,28%; historia 3,74%; informatyka 1,07%
Procentowy udział liczby punktów ECTS w ramach zajęć do wyboru w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, w wymiarze nie mniejszym niż 30% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.	40,64
Procentowy udział liczby punktów ECTS w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów w liczbie punktów ECTS koniecznej	50,37
Dla studiów o profilu ogólnoakademickim – procentowy udział liczby punktów ECTS w ramach zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.	
Dla studiów o profilu praktycznym – procentowy udział liczby punktów ECTS w ramach zajęć kształtujących umiejętności praktyczne w liczbie punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów, w wymiarze większym niż 50% liczby punktów ECTS koniecznej do ukończenia studiów.	87,17